

jeg i denne Sag kunde have ønsket at fremføre, at jeg har troet hidtil at burde holde mig ganske tilbage, saa kan jeg dog ikke undlade at gjøre opmærksom paa det Betsynderlige i, at, ligesom den ærede Indenrigsminister nyligt imod et Argument, der blev hentet fra en kongelig Resolution af 1824 med Hensyn til Helsingørs Havn, indvendte, at det der brugte Udtryk „den Bøh tilhørende“ — det vil sige: indtil da tilhørende — Havn blot var et usiagligt Udtryk, naagtet det nævnte Udtryk dog aabenbart, hvad der ogsaa er oplyst, indeholdt et aldeles afgjørende juridisk Argument for, at der var indtraadt en væsentlig Forandring i Retsforholdet i Tiden før og i Tiden efter den kongelige Resolution, saa at Havnen netop af Regeringen var erkjendt at have tilhørt Helsingør indtil den Dag, da denne Ret affødes imod derved at opnaae store Fordele, — han saaledes nu ogsaa har gjort den Indvending imod Betydningen af et Udtryk, der ikke findes i en gammel kongelig Resolution, men netop i en af Rigsdagen vedtagen Lov, at det heller Intet skal have at betyde. I saa Henseende skal jeg dog, til hvad der allerede er blevet oplyst, tillade mig endnu eengang at fremhæve, at det ved Loven af 15de Februar 1857 blev overdraget til Indenrigsministeren at afhænde Odense Canal, ikke — saaledes som man skulde troe efter det hele Standpunkt, som den ærede Indenrigsminister har indtaget — til Indenrigsministeren, saaledes at Indenrigsministeren afhændede Canalen til selve Indenrigsministeren, men derimod til Odense Kjøbstads Commune. Canalen var altsaa fra det Øieblik af, at Afhændelsen havde fundet Sted, at betragte som Communens Særeieendom. Dette vinder nu hderligere Bestyrkelse ved den nævnte Lovs Slutningsparagraf, som jeg skal tillade mig at oplæse. Den lyder saaledes: „Sørrigt har Indenrigsministeren at fastsætte de nærmere Betingelser, som maatte anses passende til at sikre Kongerigets Finantser deres af Afhændelsen flydende Forbring paa Communen.“ Der er her Tale om en ny Lov, og jeg troer ikke, at Sproget har tydeligere Ord ikke alene for Jurister, men ogsaa for Røgmænd, til at betegne, at det, der er foregaaet, er en Af-

hændelse, at denne Afhændelses Resultat er en Overdragelse, at denne Overdragelse er stæet til Odense Commune, og at Finantserne i Kraft af denne Afhændelse have erhvervet en Forbring paa Communen. Jeg troer virkelig ikke, at det paa nogen Maade gaar an at udslette saadanne aldeles afgjørende rettlige Bestemmelser. Jeg har nu ved Siden heraf heller ikke den allerfjerneste Tvivl om, at det i og for sig er det Naturligste, at Havnene tilhøre de Bøer, for hvis Skyld de ere til, hvorimod det ved Siden deraf tillige er fuldkomment i sin Orden, at Dispositionsretten over Havnene liber Indskrænkninger paa Grund af, at det ikke er ved directe communale Bidrag, men ved Bidrag, der ere indkomne ad anden Vej, at Havnene ere blevne til. Det vil jo ogsaa sees af hele det af Udvalget stillede Forslag til en ny Paragraph, at de Hensyn, som i saa Henseende kunne være at tage, ville være sikrede i Ordets fulde Forstand, hvis dette Udvalgets Forslag vinder Lovkraft. Navnlige kan der ikke være den fjerneste Tvivl om, at man derefter ikke vil behøve at stole paa Ministerens Modstand, men kan i selve Loven finde Betyrrelse imod, at Communerne selv profitere af Havnekasens Indtægter. Sørrigt lægger heller ikke jeg en saadan Vægt paa det omhandlede Forslag af Udvalget, at jeg af Hensyn til samme skulde ville udsætte hele Lovforslaget for nogen Fare for ikke at blive Lov. Jeg skal endnu blot ogsaa for mit Vedkommende — der har beskæftiget mig saameget med disse Forhold, at jeg har anvendt mangfoldige Timer paa at udarbejde et Udkast til Lov om Havnevæsenet, hvilket forøvrigt ikke er kommet videre end i min Pult — bemærke, at der her er Tale om et extraordinært Forhold, og at Eiendomsretten over Havnen ikke ved en Bestemmelse som den af Udvalget foreslaaede vilde gaar over til Communen paa en saadan Maade, at denne igjen skulde kunne afhænde den eller overhovedet skulde kunne gjøre med denne Ret, hvad den selv vilde, men kun saaledes, at Havnevæsenet fremdeles i det Offentliges Interesse vilde komme til at staae under Statens Tilsyn. Derimod have Havnene aldrig været unbergivne Statens Eiendomsret i egentlig